

Σενάριο μάθησης Europeana

(Εκπαιδευτικοί)

Τίτλος

Η Λαϊκή Τέχνη και ο Φιλελληνισμός στην Ελληνική Επανάσταση του 1821

Δημιουργοί

Δρ Αλέξανδρος Καπανιάρης

Σύνοψη

Το σενάριο μάθησης με τη χρήση ψηφιακών πόρων της Europeana καθώς και τη χρήση εργαλείων Τ.Π.Ε. εντάσσεται στο Ελληνικό σχολικό πρόγραμμα της Ιστορίας για την ΣΤ' Δημοτικού (Ενότητα 14. Φιλελληνισμός) και της Γλώσσας (Ενότητα 12 – 25η Μαρτίου), ενώ παράλληλα συνδέεται με τα γνωστικά αντικείμενα των Τ.Π.Ε. – Πληροφορικής και των Εικαστικών. Το βασικό γνωστικό αντικείμενο του σεναρίου μάθησης είναι ο Φιλελληνισμός, δηλαδή το κίνημα πολιτών άλλων χωρών που εμπνεύσθηκαν από την Επανάσταση του 1821 και υποστήριξαν τον αγώνα των εξεγερμένων Ελλήνων με διάφορους τρόπους. Αφορμή για τη προσέγγιση του Φιλελληνισμού καθώς και την προσφορά των Φιλελλήνων στην ελληνική Επανάσταση είναι οι ψηφιακοί πόροι της Europeana με έργα Λαϊκής Τέχνης που δημιουργήθηκαν εκείνη την εποχή (1821-1824). Έτσι το σενάριο μάθησης αποκτά ένα διατμηματικό χαρακτήρα στα πεδία της Ιστορίας, των Τ.Π.Ε – Πληροφορικής, της Γλώσσας και των Εικαστικών. Οι μαθητές/τριες κατά την υλοποίηση του σεναρίου μάθησης, σταδιακά οδηγούνται σε διάφορους σταθμούς παραγωγής γνώσης αλλά και του σχετικού υλικού, ώστε να δημιουργήσουν ένα εμπλουτισμένο ψηφιακό βιβλίο, στο οποίο θα εντάξουν σχετικά κείμενα που θα παράξουν, εννοιολογικούς χάρτες, ψηφιακούς πόρους της Europeana για τη Λαϊκή Τέχνη και τον Φιλελληνισμό, φωτογραφίες, βίντεο και άλλο υλικό το οποίο θα αναζητήσουν στο διαδίκτυο.

Λέξεις-κλειδιά

Λαϊκή Τέχνη, Φιλελληνισμός, Επανάσταση του 1821, Ελληνική Ιστορία, Λαϊκή παράδοση

Συνοπτικός πίνακας

Συνοπτικός πίνακας

Τομέας	Διατμηματικό μάθημα – Ιστορία, Τ.Π.Ε – Πληροφορική, Γλώσσα, Εικαστικά
Θέμα	Αυτό το μάθημα εντάσσεται στο σχολικό πρόγραμμα της Ιστορίας (Ιστορία ΣΤ' Δημοτικού - Βιβλίο Μαθητή - Κεφάλαιο 14 Ο Φιλελληνισμός), και της Γλώσσας (Γλώσσα ΣΤ' Δημοτικού - Βιβλίο Μαθητή - Ενότητα 12 – 25η Μαρτίου).

Ηλικία μαθητών/-ριών	11-12 ετών
Χρόνος προετοιμασίας	1 συνεδρία για τον συντονισμό των εκπαιδευτικών (Δάσκαλος/α, Πληροφορικός, Εκπαιδευτικός Εικαστικών)
Χρόνος διδασκαλίας	<p>1 Διατμηματικές συνεδρίες (50 λεπτά) — Για την παρουσίαση του θέματος, την επεξήγηση όσον αφορά το Φιλελληνισμό και τη Λαϊκή τέχνη (υλικός πολιτισμός), τη δημιουργία ομάδων, την αναζήτηση Φιλελλήνων, την αναζήτηση έργων λαϊκής τέχνης σχετικά με τον Φιλελληνισμό και την υποβολή σχετικών ερωτήσεων και την εύρεση Φιλελλήνων με αξιοσημείωτη συμβολή (π.χ. Λόρδου Βύρωνα).</p> <p>2 Συνεδρίες ιστορίας (50 + 50 λεπτά) — Οι μαθητές/-ριες με βάση το κείμενο της ενότητας «14/Φιλελληνισμός» του βιβλίου της ιστορίας της ΣΤ΄ Δημοτικού προσπαθούν να εκτιμήσουν την προσφορά των Φιλελλήνων στην ελληνική Επανάσταση και να κατανοήσουν τη φράση «Όλοι είμαστε Έλληνες»; Του Άγγλου ποιητή και Φιλέλληνα Πέρσι Σέλλεϋ. Στη συνέχεια μέσα από έργα λαϊκής τέχνης ψηφιακών πόρων της Europeana προσπαθούν να κωδικοποιήσουν τα θέματα των λαϊκών τεχνιτών/τριών, τις επιρροές τους, τα μηνύματα που προσπαθούν να μεταδώσουν.</p> <p>1 συνεδρία Γλώσσα (50 λεπτά) — Για τη δημιουργία των κειμένων που θα επενδύσουν τα ψηφιακά εμπλουτισμένα βιβλία για τον Φιλελληνισμό μέσα από τη Λαϊκή Τέχνη ο/η δάσκαλος/α με βάση την ενότητα «Γλώσσα ΣΤ΄ Δημοτικού - Βιβλίο Μαθητή - Ενότητα 12 – 25η Μαρτίου» και ειδικότερα τη δραστηριότητα 3 προτρέπει τους/τις μαθητές/τριες να χωριστούν σε ομάδες και με βάση το υλικό που έχει συγκεντρωθεί από πηγές να δημιουργήσουν τα κείμενα για τη δημιουργία ψηφιακού εμπλουτισμένου βιβλίου.</p> <p>2 συνεδρίες Εικαστικά (50 + 50 λεπτά) – Στο μάθημα ο/η εκπαιδευτικός των εικαστικών και οι μαθητές/τριες αξιοποιώντας (ως αφορμή) τους ψηφιακούς πόρους της Europeana, συζητούν για τη λαϊκή τέχνη (έννοια), τις μορφές λαϊκής τέχνης (π.χ. κεντητική), τα μοτίβα, τα σχέδια, τα χρώματα και τις παραστάσεις για τον Φιλελληνισμό. Οι μαθητές δημιουργούν τα δικά τους έργα τα οποία φωτογραφίζονται και αναρτούνται στο Padlet της τάξης.</p> <p>2 συνεδρίες Τ.Π.Ε – Πληροφορικής (50 + 50 λεπτά) — Για την οριστικοποίηση και δημοσίευση όλων των εργασιών στον τοίχο της τάξης στο διαδίκτυο χρησιμοποιείται η διαδικτυακή εφαρμογή Padlet. Το υλικό αυτό αργότερα θα ενσωματωθεί για τη δημιουργία ψηφιακών εμπλουτισμένων βιβλίων. Οι μαθητές/τριες με βάση τους ψηφιακούς πόρους της Europeana αλλά και άλλων ψηφιακών πόρων από άλλα αποθετήρια (π.χ. Search Culture - https://www.searchculture.gr/aggregator/) με τη χρήση του Padlet και του λογισμικού w-i-book (http://software.i-nous.org/w-i-book/) προσπαθούν να δημιουργήσουν σε ομάδες τα ψηφιακά εμπλουτισμένα βιβλία τους με θέμα τη Λαϊκή Τέχνη και τις Φιλελληνικές παραστάσεις από την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Τα συνεργατικά κείμενα για την επένδυση των ψηφιακών εμπλουτισμένων βιβλίων (παραγωγή γραπτού λόγου) θα δημιουργηθούν στη συνεδρία του μαθήματος της Γλώσσας.</p>

<p>Διδακτικό υλικό στο Διαδίκτυο</p>	<p>Σύνδεσμοι των διαδικτυακών εργαλείων, εφαρμογών και υποστηρικτικών εγγράφων που θα χρησιμοποιήσουμε κατά τη διάρκεια του μαθήματος:</p> <p>Εταιρία για τον Ελληνικό Φιλελληνισμό</p> <p>Μουσείο Φιλελληνισμού</p> <p>Ελληνική ιστορία - Φιλελληνισμός & απαρχές του Αγώνα Ανεξαρτησίας – Μπενάκειο Μουσείο, βίντεο διάρκειας 2,32’’</p> <p>Ο ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ, Απόσπασμα από το ντοκιμαντέρ του National Geographic και από το 1821 του ΣΚΑΪ διάρκειας 5 λεπτών.</p> <p>Εκπαιδευτικό βίντεο Ψηφιακή Τάξη από το http://anoixtosxoleio.weebly.com, Ιστορία ΣΤ΄ τάξης: Ο Φιλελληνισμός Επιμέλεια βίντεο: Σουδιάς Ιωάννης, βίντεο διάρκειας 6,19.</p> <p>Ίδρυμα Λασκαρίδη – Με το βλέμμα των περιηγητών «Τόποι – Μνημεία – Άνθρωποι – Φιλελληνισμός</p> <p>Ψηφιακό Εμπλουτισμένο Βιβλίο – Ιστορία ΣΤ΄ Δημοτικού – Ενότητα 14 Φιλελληνισμός</p> <p>Ελεύθερη Διαδικτυακή Εγκυκλοπαίδεια - https://el.wikipedia.org/Φιλέλληνες Search Culture – Εθνικός Συσσωρευτής Ψηφιακού Πολιτιστικού Περιεχομένου – Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης https://www.searchculture.gr</p> <p>w-i-book http://software.i-nous.org/w-i-book/ Το w-i-book είναι ένα εργαλείο δημιουργίας ηλεκτρονικού βιβλίου. Τα παιδιά δημιουργούν το δικό τους βιβλίο με κείμενο και εικόνες, εισάγοντας έτοιμα γραφικά ή κινούμενες εικόνες – βίντεο. Τα παιδιά μπορούν να ζωγραφίσουν στο περιβάλλον συγγραφής και να επεξεργαστούν τα κείμενα τους. Το λογισμικό είναι στο «σύννεφο» και οι μαθητές/τριες έχουν πρόσβαση με τον κωδικό τους από παντού.</p> <p>Padlet https://padlet.com/ Διαδικτυακή πλατφόρμα όπου οι μαθητές μπορούν να μοιράζονται ιδέες για το έργο που θα παράξουν.</p> <p>Λογισμικό Εννοιολογικής Χαρτογράφησης – Ελεύθερο λογισμικό Cmap tools https://cmap.ihmc.us/</p>
<p>Διδακτικό υλικό εκτός Διαδικτύου</p>	<p>Βιβλίο κειμένου, χαρτί, πίνακας, χρωματιστά μολύβια, κόλλα κλπ. Υπολογιστής, πρόσβαση στο διαδίκτυο (εργαστήριο Η/Υ) Εργαστήριο Εικαστικών</p>
<p>Πόροι Europeana που χρησιμοποιήθηκαν</p>	<p>Σύνδεσμοι της Europeana που χρησιμοποιούνται για αυτό το σενάριο μάθησης. * Με το λήμμα «Φιλελληνισμός» μπορούμε να ανακτήσουμε διάφορους ψηφιακούς πόρους με θέμα το Φιλελληνισμό (λαϊκές παραστάσεις – εικονογράφηση).</p> <p>Ενδεικτικά:</p>

[Προσωπογραφία του Γάλλου φιλέλληνα αξιωματικού Μπαλέστ \(Balest\) ο οποίος συμμετείχε στην Ελληνική Επανάσταση.](#)

[Προσωπογραφία του Λόρδου Βύρωνα1.](#)

[Προσωπογραφία του Λόρδου Βύρωνα2.](#)

[Προσωπογραφία του Λόρδου Βύρωνα3.](#)

[Προσωπογραφία του Λόρδου Βύρωνα4.](#)

[Προσωπογραφίες των Γάλλων φιλελλήνων: Ζαν δε Ζαργκο \(Jean de Jargow\) και ο επικεφαλής της ταξαρχίας Ντανιά \(Dania\).](#)

Άδειες

Attribution ShareAlike CC BY-SA. Αυτή η άδεια δίνει τη δυνατότητα σε άλλους να συνδυάζουν, να αναπροσαρμόζουν και να βασίζονται στο έργο σας ακόμα και για εμπορικούς σκοπούς, αρκεί να σας αναφέρουν και να αδειοδοτούν τις νέες δημιουργίες τους με τους ίδιους όρους. Αυτή είναι η άδεια που χρησιμοποιείται από τη Βικιπαίδεια και προτείνεται για τυχόν υλικό που θα ενσωματώσει περιεχόμενο από τη Βικιπαίδεια και παρόμοια αδειοδοτημένα έργα.

Ένταξη στο σχολικό πρόγραμμα

Το μάθημα αυτό θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως διατμηματικό έργο με Ιστορία, ΤΠΕ και άλλα θέματα που σχετίζονται με τις κατηγορίες του θέματος (Γλώσσα, Εικαστικά, Λογοτεχνία).

Ιστορία: Αυτό το μάθημα εντάσσεται στο Ελληνικό σχολικό πρόγραμμα της Ιστορίας για την ΣΤ' Δημοτικού (Ενότητα 14. Φιλελληνισμός):

- Ιστορία του νεότερου και σύγχρονου κόσμου (ορισμός, εξέλιξη του Φιλελληνισμού στην Ελλάδα (1821-1824),
- Η προσφορά των Φιλελλήνων στην ελληνική Επανάσταση
- Ιστορικά κείμενα και Φιλελληνισμός.

Γλώσσα: Αυτό το μάθημα εντάσσεται στο Ελληνικό σχολικό πρόγραμμα της Γλώσσας για την ΣΤ' Δημοτικού (Ενότητα 12 – 25^η Μαρτίου):

- Περίοδος της Ελληνικής Επανάστασης (μελέτη κειμένων),
- Ομαδική εργασία (παραγωγή γραπτού λόγου) για τη δημιουργία βιβλίων.

Τ.Π.Ε. – Πληροφορική: Αυτό το μάθημα εντάσσεται στο Ελληνικό σχολικό πρόγραμμα των Τ.Π.Ε. – Πληροφορική για την ΣΤ' Δημοτικού:

- Δημιουργία διαδικτυακών πολυμεσικών εφαρμογών εντασσόμενη στα σχέδια εργασίας (project) – Ψηφιακά Εμπλουτισμένα Βιβλία,
- Πληροφορικός γραμματισμός (Padlet, αναζήτηση και αξιοποίησης πηγών σε αποθετήρια Europeana, κ.ά.)

Εικαστικά: Αυτό το μάθημα εντάσσεται στο Ελληνικό σχολικό πρόγραμμα των Εικαστικών για την ΣΤ' Δημοτικού:

- Ιστορία της τέχνης (Γκραβούρες, Φωτογραφίες, Λαϊκές αναπαραστάσεις, Περιηγητές),
- Λαϊκή τέχνη (υλικός πολιτισμός).

Σκοπός του μαθήματος

Σ' αυτό το μάθημα οι μαθητές/τριες θα κατανοήσουν την έννοια του Φιλελληνισμού, την προσφορά των Φιλελλήνων στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 μέσα από την Ελληνική Λαϊκή Τέχνη (υλικός πολιτισμός), και τέλος θα δημιουργήσουν ένα τέχνημα με ψηφιακά (διαδίκτυο, λογισμικά) και χειραπτικά μέσα (ζωγραφική, σχέδιο κ.ά).

Αποτέλεσμα του μαθήματος

Οι μαθητές/τριες θα παράγουν ένα τελικό προϊόν (ψηφιακό εμπλουτισμένο βιβλίο) κατανοώντας την έννοια του Φιλελληνισμού, την προσφορά των Φιλελλήνων στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 και θα γνωρίσουν μέσω της Λαϊκής Τέχνης το Λαϊκό Πολιτισμό (υλικός πολιτισμός).

Τάσεις

Μαθητές/-ριες ως Δημιουργοί: οι μαθητές/-ριες γίνονται πιο ενεργοί παραγωγοί και εκδότες εκπαιδευτικών πόρων (ψηφιακά εμπλουτισμένα βιβλία).

Συνεργατική μάθηση: ιδιαίτερη έμφαση στις ομαδικές εργασίες.

Μάθηση STEAM: Αυξημένη έμφαση στα θέματα STEAM και ειδικότερα σε θέματα Τεχνολογίας (Τ.Π.Ε. – Πληροφορική) και των Τεχνών (Εικαστικά – Λαϊκές Τέχνες), στο σχολικό πρόγραμμα.

Βασικές ικανότητες

Η συγκεκριμένη διδακτική παρέμβαση είναι εναρμονισμένη με την ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων της Δια Βίου Μάθησης όπως αυτά ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα από τις οκτώ βασικές ικανότητες του πλαισίου αναφοράς υπάρχει συσχέτιση με τις πέντε βασικές ικανότητες του πλαισίου αναφοράς για τη Δια Βίου Μάθηση:

- 1. Ικανότητα γραμματισμού:** Αυτό το σενάριο μάθησης επικεντρώνεται στην ικανότητα προσδιορισμού, κατανόησης, έκφρασης, δημιουργίας και ερμηνείας εννοιών, γεγονότων και απόψεων τόσο σε προφορική όσο και σε γραπτή μορφή, με χρήση οπτικών, ηχητικών/ακουστικών και ψηφιακών υλικών. Επίσης συμβάλει στην ανάπτυξη ικανότητας αποτελεσματικής επικοινωνίας και επαφής μεταξύ των μαθητών/τριών, με κατάλληλο και δημιουργικό τρόπο όπως προβλέπεται άλλωστε και από την Σύσταση του Συμβουλίου της 22^{ης} Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης.
- 2. Ψηφιακή ικανότητα:** Σε αυτό το έργο, οι μαθητές/τριες χρησιμοποιούν εργαλεία ΤΠΕ-Πληροφορικής για την έρευνα, την οργάνωση, τη δημιουργία και την παρουσίαση των πορισμάτων τους. Επιπρόσθετα η διδακτική παρέμβαση ενισχύει την παιδεία στις πληροφορίες και τα δεδομένα, την επικοινωνία και τη συνεργασία, την παιδεία στα μέσα επικοινωνίας, τη δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου, ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας, την επίλυση προβλημάτων και την κριτική σκέψη, όπως προβλέπεται άλλωστε και από την Σύσταση του Συμβουλίου της 22^{ης} Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης.
- 3. Προσωπική, κοινωνική και μεταγνωστική ικανότητα:** Σε αυτό το έργο, οι μαθητές/τριες εμπλέκονται σε διαδικασίες κατανόησης των κωδίκων συμπεριφοράς και των κανόνων επικοινωνίας που γενικά είναι αποδεκτοί σε διαφορετικές κοινωνίες και περιβάλλοντα μέσα από κείμενα που σχετίζονται με τον Φιλελληνισμό (σχετικά σχολικά κείμενα: Πέρσι Σέλλεϋ, Ελλάς, μετάφραση Αναστάσιος-Μιλάνος Στρατηγόπουλος, Αθήνα 1932, σσ. 18-20 και Χρήστου Λάζου, Η Αμερική και ο ρόλος της στην επανάσταση του 1821, Αθήνα 1983, σσ. 92-93). Επίσης για την συγκεκριμένη βασική προαναφερόμενη ικανότητα εμπεριέχονται στη διδακτική παρέμβαση δραστηριότητες που ενισχύουν τις ικανότητες μάθησης και εργασίας τόσο σε συνεργατικό επίπεδο όσο και αυτόνομα, καθώς επίσης και ικανότητες οργάνωσης και συνέχισης της διαδικασίας μάθησης, αξιολόγησης και διάδοσης της εν λόγω μάθησης, αναζήτησης υποστήριξης, ανάλογα με την περίπτωση, και αποτελεσματικής διαχείρισης της σταδιοδρομίας και των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων του ατόμου όπως προβλέπεται άλλωστε και από την Σύσταση του Συμβουλίου της 22^{ης} Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης.
- 4. Ικανότητα του πολίτη:** Σε αυτό το έργο, οι μαθητές/τριες ενημερώνονται και κατανοούν την ικανότητα του πολίτη ως ικανότητα των ατόμων να ενεργούν ως υπεύθυνοι πολίτες και να συμμετέχουν πλήρως στον δημόσιο και τον κοινωνικό βίο, κατανοώντας τις κοινωνικές, οικονομικές, νομικές και πολιτικές έννοιες και δομές καθώς και τις παγκόσμιες εξελίξεις και τη βιωσιμότητα όπως προβλέπεται άλλωστε και από την Σύσταση του Συμβουλίου της 22^{ης} Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης. Άλλωστε η άσκηση στην έννοια του Φιλελληνισμού ως μια ματιά στο παρελθόν εστιάζει στην έννοια της αλληλεγγύης, του δημόσιου και κοινωνικού βίου, σε πολιτικές έννοιες (δημοκρατία, ισονομία, ισοπολιτεία, πλουραλισμός) καθώς και σε παγκόσμιες εξελίξεις (οι επιπτώσεις της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 στην Ευρώπη).
- 5. Ικανότητα πολιτιστικής επίγνωσης και έκφρασης:** Σε αυτό το έργο, οι μαθητές/τριες θα κατανοήσουν την έννοια της λαϊκής τέχνης και του υλικού πολιτισμού. Επίσης εξασκούνται σε ικανότητες όπως αυτές προβλέπονται από την Σύσταση του Συμβουλίου της 22^{ης} Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης, δηλαδή στην ικανότητα πολιτιστικής γνώσης και έκφρασης αναφέρεται στην κατανόηση και τον σεβασμό του

τρόπου με τον οποίο οι ιδέες και οι σημασίες εκφράζονται δημιουργικά και κοινοποιούνται σε διαφορετικούς πολιτισμούς και μέσω ενός φάσματος τεχνών και άλλων πολιτιστικών μορφών. Περιλαμβάνει την προσπάθεια κατανόησης, ανάπτυξης και έκφρασης των ιδεών και του αισθήματος της θέσης ή του ρόλου του ατόμου στην κοινωνία μέσα από μια ποικιλία τρόπων και πλαισίων.

Δραστηριότητες

Όνομασία της δραστηριότητας	Διαδικασία	Διάρκεια
<p>1) Αντλείστε έμπνευση και εξερευνήστε (Διατμηματικό στο εργαστήριο Πληροφορικής)</p>	<p>1. Οι εκπαιδευτικοί εμπνέουν τους/τις μαθητές/-ριες σχετικά με το θέμα «Φιλελληνισμός και Λαϊκή Τέχνη»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τι είναι Φιλελληνισμός; Ποια η προσφορά των Φιλελλήνων στην Ελληνική Επανάσταση του 1821; Γνωρίζετε γνωστούς Φιλέλληνες; Τι είναι Λαϊκή Τέχνης και πως συνδέεται με τον Φιλελληνισμό; Τι ιδέες εκφράζουν τα έργα της Λαϊκής Τέχνης της περιόδου του Φιλελληνισμού σε σχέση με την Ελληνική Επανάσταση του 1821; - Προβολή δυο βίντεο για τον Φιλελληνισμό • Ελληνική ιστορία - Φιλελληνισμός & απαρχές του Αγώνα Ανεξαρτησίας – Μπενάκειο Μουσείο, βίντεο διάρκειας 2,32’’ <p>https://www.youtube.com/watch?v=t_d4GEYU5PE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εκπαιδευτικό βίντεο Ψηφιακή Τάξη από το http://anoixtosxoleio.weebly.com, Ιστορία ΣΤ' τάξης: Ο Φιλελληνισμός Επιμέλεια βίντεο: Σουδίας Ιωάννης, βίντεο διάρκειας 6,19. <p>https://www.youtube.com/watch?v=QggNdmF9LwY</p> <p>2. Οι εκπαιδευτικοί παρουσιάζουν τις κεντρικές ιδέες του σεναρίου μάθησης, διαπραγματεύονται τα κριτήρια αξιολόγησης με τους/τις μαθητές/-ριες και παρουσιάζουν τη διαδικτυακή πύλη Europeana (για να εξηγήσουν πώς γίνεται αναζήτηση πληροφοριών).</p> <p>3. Δημιουργία ομάδων Οι μαθητές/τριες δημιουργούν μικρές ομάδες (2 ή 3 ανά ομάδα) για να διερευνήσουν μια συγκεκριμένη κατηγορία έργων λαϊκής τέχνης για τον Φιλελληνισμό καθώς και για σημαντικούς Φιλέλληνες.</p> <p>4. Ομαδική εργασία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κάθε ομάδα αναλαμβάνει ένα σημαντικό Φιλέλληνα καθώς και ένα έργο λαϊκής τέχνης που αφορά τον 	<p>50 λεπτά</p>

Όνομασία της δραστηριότητας	Διαδικασία	Διάρκεια
	<p>Φιλελληνισμό.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διερευνούν πληροφορίες σχετικά με τον Φιλέλληνα που ανέλαβαν για να βρουν καθώς και για την αξιοσημείωτη συμβολή του. Απαντούν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις που καθοδηγούν την έρευνά τους (π.χ. γιατί αυτός ο Φιλέλληνας ήταν σημαντικός;). - Διερευνούν πληροφορίες σχετικά με έργα Λαϊκής Τέχνης που αφορούν τον Φιλελληνισμό (π.χ. κεντητική). - Χρησιμοποιούν το Padlet για να δημοσιεύουν και να οργανώνουν τα ευρήματά τους. <p>Θα δοθεί προσοχή σε θέματα διανοητικής ιδιοκτησίας όσον αφορά τα δεδομένα που συλλέγουν.</p>	
<p>2) Δημιουργήστε ένα εννοιολογικό χάρτη ή μια χρονογραμμή για τον Φιλελληνισμό ή για το έργο ενός σημαντικού Φιλέλληνα (Ιστορία, στο εργαστήριο Πληροφορικής)</p>	<p>Ομαδική εργασία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι μαθητές/τριες δημιουργούν έναν εννοιολογικό χάρτη για τα παρακάτω θέματα (ελεύθερη επιλογή): α) για το φαινόμενο του Φιλελληνισμού, β) σημαντικούς Φιλέλληνες, γ) Είδη Λαϊκής Τέχνης που συνδέονται με τον Φιλελληνισμό, δ) Βασικές συνιστώσες του Φιλελληνισμού. - Στη συνέχεια, αρχίζουν να προσθέτουν φωτογραφίες και συνδέσμους από την Europeana στους εννοιολογικούς χάρτες και εξάγουν τον χάρτη τους σε μορφή εικόνας και ιστοσελίδας. - Τέλος μέσα από έργα λαϊκής τέχνης (κεντητική) ψηφιακών πόρων της Europeana προσπαθούν να κωδικοποιήσουν τα θέματα των λαϊκών τεχνιτών/τριών, τις επιρροές τους, τα μηνύματα που προσπαθούν να μεταδώσουν. 	<p>50+50 λεπτά</p>
<p>3) Δημιουργήστε τα βασικά σας κείμενα για το Φιλελληνισμό μέσα από τη λαϊκή τέχνη καθώς επίσης για τον Φιλελληνισμό ή το έργο ενός σημαντικού</p>	<p>Ομαδική εργασία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι μαθητές/τριες δημιουργούν τα κείμενα τους (παραγωγή γραπτού λόγου) τα οποία θα επενδύσουν τα ψηφιακά εμπλουτισμένα βιβλία για τον Φιλελληνισμό μέσα από τη Λαϊκή Τέχνη ο/η δάσκαλος/α με βάση την ενότητα «Γλώσσα ΣΤ΄ Δημοτικού - Βιβλίο Μαθητή - Ενότητα 12 – 25η Μαρτίου» και ειδικότερα τη δραστηριότητα 3 προτρέπει τους/τις μαθητές/τριες να χωριστούν σε ομάδες και με βάση το υλικό που έχει συγκεντρωθεί από πηγές να 	<p>50 λεπτά</p>

Όνομασία της δραστηριότητας	Διαδικασία	Διάρκεια
Φιλέλληνα (Γλώσσα)	δημιουργήσουν τα κείμενα για την δημιουργία του ψηφιακού εμπλουτισμένου βιβλίου.	
4) Δημιουργήστε το δικό σας έργο τέχνης με έμπνευση έργα λαϊκών τεχνιτών για το Φιλελληνισμό (Εικαστικά, Εργαστήριο Εικαστικών)	<p>Ατομική ή Ομαδική εργασία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι μαθητές/τριες δημιουργούν αξιοποιώντας τους ψηφιακούς πόρους της Europeana ως έμπνευση, αρχικά συζητούν για τη λαϊκή τέχνη (έννοια), τις μορφές λαϊκής τέχνης (π.χ. κεντητική), τα μοτίβα, τα σχέδια, τα χρώματα και τις παραστάσεις για τον Φιλελληνισμό. Σε κάθε ομάδα μοιράζεται και ένας ψηφιακός πόρος τυπωμένος και ζητείται οι μαθητές/τριες με όποιο εκφραστικό μέσο επιθυμούν (κολάζ, σχέδιο, ζωγραφική) να προτείνουν τη δική τους εικαστική σύνθεση (με το βλέμμα των μαθητών/τριών). <p>Τα έργα των μαθητών/τριών φωτογραφίζονται και αναρτούνται στο Padlet της τάξης. Επίσης θα χρησιμοποιηθούν για να επενδύσουν εικαστικά τα ψηφιακά εμπλουτισμένα βιβλία που θα δημιουργήσουν στις συνεδρίες των Τ.Π.Ε. – Πληροφορικής.</p>	50+50 λεπτά
5) Δημιουργήστε το δικό σας έργο εμπλουτισμένο Ψηφιακό βιβλίο για το Φιλελληνισμό (ΤΠΕ Πληροφορική, Εργαστήριο Πληροφορικής)	<p>Ομαδική εργασία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι μαθητές/τριες συνθέτουν το υλικό όλων των συνεδριών για τη δημιουργία ενός εμπλουτισμού ψηφιακού βιβλίου αντλώντας υλικό από τον τοίχο της τάξης στο διαδίκτυο (Padlet), με βάση τους ψηφιακούς πόρους της Europeana αλλά και άλλων ψηφιακών πόρων από άλλα αποθετήρια (π.χ. Search Culture - https://www.searchculture.gr/aggregator/). - Οι μαθητές/τριες με τη χρήση του δωρεάν λογισμικού w-i-book (http://software.i-nous.org/w-i-book/) προσπαθούν να δημιουργήσουν σε ομάδες τα ψηφιακά εμπλουτισμένα βιβλία τους με θέμα τη Λαϊκή Τέχνη και τις Φιλελληνικές παραστάσεις μετά την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Τα συνεργατικά κείμενα για την επένδυση των ψηφιακών εμπλουτισμένων βιβλίων (παραγωγή γραπτού λόγου) έχουν ήδη δημιουργηθεί στη συνεδρία του μαθήματος της Γλώσσας. Επίσης στα εμπλουτισμένα ψηφιακά βιβλία 	50+50 λεπτά

Όνομασία της δραστηριότητας	Διαδικασία	Διάρκεια
	<p>μπορούν να ενσωματωθούν και τα έργα τέχνης που δημιουργήθηκαν από τους/τις μαθητές/τριες στη συνεδρία των Εικαστικών.</p>	
<p>6) Αξιολογήστε το έργο των συμμαθητών/τριών σας</p> <p>Αξιολόγηση της διδακτικής παρέμβασης (σεναρίου μάθησης) από τους/τις μαθητές/τριες</p>	<p>- Οι μαθητές/τριες παρουσιάζουν σε επίπεδο ολομέλειας τα τεχνήματα τους και οι συμμαθητές/τριες αξιολογούν (ομότιμη αξιολόγηση) τις εργασίες.</p> <p>- Οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν ένα κουίζ αξιολόγησης της διδακτικής παρέμβασης το οποίο στηρίζεται σε τρεις άξονες: α) ως προς το γνωστικό αντικείμενο, β) ως προς την συνεργασία στο πλαίσιο της ομάδας, γ) ως προς τη χρήση Τ.Π.Ε. και τη δημιουργία ενός τεχνήματος.</p>	<p>50 λεπτά</p>

Αξιολόγηση

Μετά την ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης δίνεται στους/στις μαθητές/τριες ένα ψηφιακό ή έντυπο κουίζ αξιολόγησης σε τρεις άξονες: α) ως προς το γνωστικό αντικείμενο, β) ως προς την συνεργασία στο πλαίσιο της ομάδας, γ) ως προς τη χρήση Τ.Π.Ε. και τη δημιουργία ενός τεχνήματος.

Ερωτήσεις (Μπορεί να επιλεχθούν για κάθε κατηγορία 5 ή 10 ερωτήσεις ανάλογα με το χρόνο που υπάρχει για τη συμπλήρωση του κουίζ)

Ως προς το γνωστικό αντικείμενο:

- 1) Φιλέλληνες ονομάζονται οι ξένοι που εμπνεύσθηκαν από την Επανάσταση του 1821 και υποστήριξαν τον αγώνα των εξεγερμένων Ελλήνων με διάφορους τρόπους. (Σ-Λ)
- 2) Οι πρώτοι Φιλέλληνες φθάνουν στην Ελλάδα στις 19 Απριλίου του 1824. (Σ-Λ)
- 3) Στους Φιλέλληνες συγκαταλέγονταν ρομαντικοί ιδεαλιστές (ιδίως φοιτητές), λάτρεις της αρχαίας Ελλάδας, πολιτικοί, άνεργοι πρώην στρατιωτικοί και διωκόμενοι για τη δράση τους επαναστάτες, έμποροι, τραπεζίτες και μέλη εκπαιδευτικών ή θρησκευτικών ιδρυμάτων. (Σ-Λ)
- 4) Η πρώτη αποστολή Φιλελλήνων έφτασε στην επαναστατημένη Ελλάδα τον Ιούνιο του 1821 με έξοδα του Δημήτριου Υψηλάντη. (Σ-Λ)

- 5) Μέσω της Λαϊκής Τέχνης εκφράστηκε η συμπάθεια των Φιλελλήνων στην Επανάσταση του 1821. (Σ-Λ)
- 6) Μόνο μέσω της κεντητικής εκφράστηκε στη Λαϊκή Τέχνη ο Φιλελληνισμός. (Σ-Λ)
- 7) Η Λαϊκή Τέχνη αφορά έργα επωνύμων καλλιτεχνών. (Σ-Λ)
- 8) Ο Φιλελληνισμός αποθανατίστηκε και με έργα Λαϊκής Τέχνης (ζωγραφική, κεντητική, κατασκευές κ.ά). (Σ-Λ)
- 9) Μέσω της Λαϊκής Τέχνης αποτυπώθηκε η συμπάθεια του λαού για τις ιδέες και τις πράξεις των Φιλελλήνων για την Επανάσταση του 1821. (Σ-Λ)
- 10) Ο Λόρδος Βύρων υπήρξε ένας από τους πιο γνωστούς Φιλέλληνες; (Σ-Λ)

Ως προς την συνεργασία στο πλαίσιο της ομάδας

- 1) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης μοιραστήκατε δίκαια την ευθύνη λαμβάνοντας από κοινού ουσιαστικές αποφάσεις για την εξέλιξη της εργασίας; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- 2) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης εργαστήκατε σε ζευγάρια ή ομάδες; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- 3) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης πιστεύετε ότι αναπτύξατε καλύτερες προσωπικές σχέσεις με τους/τις συμμαθητές/τριες σας; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- 3) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης πιστεύετε ότι δημιουργήσατε πιο συνεργατικά ψηφιακές εφαρμογές; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- 4) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης πιστεύετε ότι μπορείτε να δουλέψετε και σε άλλες διδακτικές παρεμβάσεις εξίσου παραγωγικά; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- 5) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης είστε ευχαριστημένοι με το επίπεδο της συνεργασίας σας με όλα τα μέλη της ομάδας; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- 6) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης νοιώθετε παραγκωνισμένοι από άλλα μέλη της ομάδας; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- 7) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης εκτιμάται πως αν ήσασταν σε άλλη ομάδα θα αποδίδατε καλύτερα; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- 8) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης εκτιμάται πως σε επίπεδο ομάδας μαθαίνετε καλύτερα και αποκτάτε πιο εύκολα νέες γνώσεις; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- 9) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης εκτιμάται πως όλες οι φάσεις της διδακτικής παρέμβασης πρέπει να γίνονται ομαδικά; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

10) Μετά τη ολοκλήρωση της διδακτικής παρέμβασης θεωρώ πως δεν εργάστηκαν όλα τα μέλη της ομάδα το ίδιο με αποτέλεσμα κάποια μέλη να επιβαρύνονται περισσότερο;; (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Ως προς τη χρήση Τ.Π.Ε. και τη δημιουργία ενός τεχνήματος.

1) Χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο και διάφορα διαδικτυακά λογισμικά θεωρώ ότι μπορώ καλύτερα να κατανοήσω νέες ιδέες και νέες γνώσεις. (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

2) Είμαι ευχαριστημένος από την χρήση των εργαλείων του διαδικτύου διότι έτσι ήταν πιο αποδοτική η δημιουργία ενός ψηφιακού ομαδικού προϊόντος (ψηφιακό βιβλίο). (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

3) Οι ψηφιακοί πόροι της Europeana με βοήθησαν να κατανοήσω ζητήματα που δεν γνώριζα σε σχέση με τη θεματική της εργασίας. (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

4) Οι ψηφιακοί πόροι της Europeana λειτούργησαν ως αφορμή να αναζητήσω σε παρόμοια αποθετήρια χρήσιμο ψηφιακό υλικό. (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

5) Οι ψηφιακοί πόροι της Europeana ήταν πολύ χρήσιμοι για τη δημιουργία της εργασίας μου και την παραγωγή του ψηφιακού μου βιβλίου. (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

6) Οι ψηφιακοί πόροι της Europeana θα ήθελα να χρησιμοποιούνται και σε άλλες παρόμοιες διδακτικές ενότητες και σε διαφορετικά μαθήματα. (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

7) Χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο και διάφορα διαδικτυακά λογισμικά θεωρώ ότι μπορώ να δημιουργήσω καινοτόμα ψηφιακά προϊόντα (π.χ. ψηφιακό βιβλίο κ.ά). (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

8) Χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο και διάφορα διαδικτυακά λογισμικά αποδοτικά χωρίς να κουράζομαι, ενώ παράλληλα συνεργάζομαι αρμονικά με τους/τις συμμαθητές/τριες μου. (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

9) Χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο και διάφορα διαδικτυακά λογισμικά θεωρώ ότι δεν έχω χρόνο να μελετήσω αποδοτικά το υλικό που αναζητώ σε βιβλία και περιοδικά ενώ παράλληλα μπορώ να συνεργάζομαι αρμονικά με τους/τις συμμαθητές/τριες μου. (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

10) Θεωρώ ότι η χρήση του διαδικτύου και των διάφορων λογισμικών που χρησιμοποιήθηκαν στη εργασία μου με βοηθούν να έχω καλύτερη απόδοση και στο μάθημα της Πληροφορικής και της Τεχνολογίας. (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

***** ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ*****

Σχόλια μαθητών/τριών

Οι μαθητές/-ριες θα μπορούσαν να καταχωρούν σχόλια και να συζητούν για το μάθημα μέσω της ψηφιακής τάξης e-me ή eclass ή edmodo. Οι μαθητές/τριες μπορούν να αναρτούν χρήσιμο σχετικό υλικό από την Europeana καθώς και άλλους πόρους. Επίσης μπορούν να αναρτούν τα τελικά τεχνήματα τους (ψηφιακά εμπλουτισμένα βιβλία) και να σχολιάσουν αντίστοιχα οι συμμαθητές/τριες τους.

Παρατηρήσεις του/της εκπαιδευτικού

Η διδακτική παρέμβαση δεν έχει εφαρμοστεί στην τάξη.

Πληροφορίες για το έργο Europeana DSI-4

Η [Europeana](#) είναι η ψηφιακή πλατφόρμα της Ευρώπης για την πολιτιστική κληρονομιά που παρέχει δωρεάν πρόσβαση μέσω του διαδικτύου σε περισσότερα από 53 εκατομμύρια ψηφιοποιημένα αντικείμενα που προέρχονται από μουσεία, αρχεία, βιβλιοθήκες και γκαλερί της Ευρώπης. Το έργο Europeana DSI-4 συνεχίζει το έργο των τριών προηγούμενων υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών της Europeana (DSI). Πρόκειται για την τέταρτη επανάληψη με αποδεδειγμένα επιτεύγματα όσον αφορά τη δημιουργία πρόσβασης, διαλειτουργικότητας, προβολής και αξιοποίησης της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς στις πέντε αγορές-στόχους που περιγράφονται: ευρωπαίους πολίτες, εκπαίδευση, έρευνα, κλάδους της δημιουργικότητας και ιδρύματα πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το [European Schoolnet](#) (EUN) είναι το δίκτυο 32 ευρωπαϊκών Υπουργείων Παιδείας, με έδρα τις Βρυξέλλες. Ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός, το EUN έχει ως στόχο να βάλει την καινοτομία στη διδασκαλία και τη μάθηση στους ακόλουθους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς: Υπουργεία Παιδείας, σχολεία, εκπαιδευτικούς, ερευνητές και εταιρείες του κλάδου. Η αποστολή του European Schoolnet στο πρόγραμμα Europeana DSI-4 είναι να συνεχίσει να επεκτείνει την κοινότητα εκπαίδευσης Europeana.

Παράρτημα